

Tárgyalja: Egészségügyi és Oktatási Bizottság

....napirendi pont:

Kapuvár Város Önkormányzatának tájékoztatója a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96.§ (6) bekezdése értelmében az önkormányzat minden évben átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

Az értékelés szempontjait, tartalmi követelményeit a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet (Gyer.) 10. számú melléklete határozza meg, eszerint került a beszámoló összeállításra.

1.

Kapuvár város demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Kapuvár város lakossága 2012. december 31-én: **10.462 fő**

0-2 éves korosztály	261 fő
3-5 éves korosztály	288 fő
6-13 éves korosztály	743 fő
14-17 éves korosztály	400 fő
<i>18-59 éves korosztály</i>	<i>6209 fő</i>
<i>60-99 éves korosztály</i>	<i>2561 fő</i>

A város lakosságából 1692 fő a 18 éven aluli korosztály, ez a lakosság 16,17 %-a.

2.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

2012. évben **234** gyermek/fiatal felnőtt részesült **gyermekvédelmi kedvezményben** családok száma: 110

ebből, egyedülálló szülő: 38 fő

Elutasítások oka szinte minden esetben a rendeletben meghatározott egy főre jutó jövedelemhatár túllépése volt.

Óvodáztatási támogatásban részesült **10** gyermek

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást az önkormányzat költségvetésében nem biztosított.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

Városunkban valamennyi nappali ellátást nyújtó gyermekintézményben (bölcsőde, óvoda, általános iskolai napközi, menza) megoldott a gyermekétkeztetés.

A 20 férőhellyel működő bölcsőde saját konyháról biztosítja a 3 éven aluli gyermekek ellátását. Az óvodáskorúak és az iskoláskorúak részére a Kapuvár Térségi Általános Iskola és Pedagógiai Szakszolgálat Ifjúság úti telephelyén működő konyha biztosítja az étkeztetést /menza, napközi/. Valamennyi ellátást igénylő jogosult a jogszabályok által nyújtott kedvezményekre, illetve ingyenes ellátás igénybevételére. A Képviselő-testület az elmúlt két alkalommal döntött az intézményi térítési díjakról.

2012. évben Kapuvár Város Önkormányzata a szociális nyári étkeztetésre pályázott és ebedet 58 iskoláskorú gyermek részére tudtunk ingyenesen biztosítani a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára (58 napra) június 16-tól augusztus 31-ig terjedő időszakra, ugyancsak a Széchenyi Iskola konyhájáról. Az önkormányzat 1.378.080,-Ft támogatási összegben részesült.

	2012 éves összes adag	Ebből tartósan beteg, 50 %-os támogatásban részesülők adagszáma	Ebből 3 gyermekes kedvezményben részesülő gyermekek adagszáma	Ebből ingyenes kedvezményben részesülő gyermekek adagszáma
Központi óvoda	15 874	361	2 383	2 984
Gartai óvoda	14 696	669	1 461	2 952
Lakótelepi óvoda	9 169	241	1 474	1 869
Házhelyi óvoda	7 345	456	744	1 416
Király-tó Óvoda és Bölcsőde mindösszesen	50 862	1 727	6 640	9 735
KTI Páztay Iskola, Gartai Iskola	40 036	1 726	7 037	6 489
KTI Széchenyi Iskola	27 375	1 885	3 982	9 680
Kapuvári Térségi Iskola mindösszesen	67 411	3 611	11 019	16 169

3.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekek napközbeni ellátása, gyermekjóléti szolgálat

Kapuvár Város Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatást a Nyitott KAPU-VÁR Térségi Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat keretében működteti. 2012-ben a szolgálatnál 3 fő szakképzett család gondozó végezte a törvényileg előírt feladatokat, a jogszabályban előírtaknak megfelelően a Kapuvár, Szent István kir. u. 8. sz. alatt.

A Gyermekjóléti Szolgálat Kapuvár, gondozottjainak adatai a 2012-es évben, az utolsó gondozási mód szerint:

		Gondozott gyermekek száma
1.	Alapellátásban történő gondozás	88
2.	Védelembe vétel	21
3.	Összesen (1+2)	109
4.	Ideiglenesen hatállyal elhelyezettek	-
5.	Átmeneti nevelt	4
6.	Tanácsadottként (egyszeri eset)	135

Gondozott családoknál gyakoriak a családon belüli konfliktusok, anyagi probléma, munkanélküliség, rossz lakáskörülmények, gyermek igazolatlan iskolai hiányzása, magatartászavara.

4 kiskorú ügyében tartottak esetmegbeszélést szakemberek bevonásával.

A védelembe vétel okai a következők voltak:

- Több mint 50 óra igazolatlan iskolai hiányzás
- kiskorú magatartási problémái

Valamennyi védelembe vett gyermeknél elkészítették az egyéni gondozási nevelési tervet, illetve felülvizsgálatkor a helyzetértékeléseket.

Minden esetben, amikor több mint 50 órát igazolatlanul hiányzott kiskorúról kaptak bejelentést elindult a védelembe vételi eljárás, illetve a törvényben előírt rendszeres felülvizsgálatok is megtörténtek. A védelembe vételi javaslatot, a hozzá szükséges adatlapokat, illetve a felülvizsgálathoz szükséges „Helyzetértékelés” c. adatlapot elkészítették.

Bejelentéseket a következő iskoláktól kapták: Berg Gusztáv Szakiskola, Soproni Idegenforgalmi, Kereskedelmi, Vendéglátó Szakképző Iskola és Kollégium, Kozmutza Flóra Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Handler Nándor Szakképző Iskola, Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Általános Művelődési Központja Fertőd, Eötvös József Általános és Szakiskola, Arany János Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Kapuvár Térségi Általános Iskola.

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya segítése érdekében támogatták őket babaruhákkal, babahordozóval, babakocsival, és születendő gyermekeik érdekében tartottak a kapcsolatot a védőnővel.

Az adományban részesülő anyák száma az elmúlt évben körülbelül 15-20 volt. Többségükben babaruhát és játékokat, könyveket kaptak, 2 főt babakocsihoz, 1 főt babahordozóhoz sikerült juttatniuk. Élelmiszertámogatásban is részesítettek közel ötven kisgyermekes családot, sokukat több alkalommal is.

Rendőrség rendszeresen jelez a szolgálat felé, családon belüli veszekedés, illetve kiskorú bűncselekmény elkövetése miatt. Rendőrségi bejelentések száma a tavalyi évben 37 volt, melyből 18 jelzés kiskorú által elkövetett szabálysértésről (4) vagy bűncselekményről (18), 19 pedig családi veszekedésről szólt. Több alkalommal láttak el törvényes képviselket a rendőrségen, kiskorú kihallgatásakor. Átmeneti nevelt, gyermekotthonból szökött kiskorú érdekében közreműködtek a Gyermekotthonba történő visszaszállításban

TEGYESZ családgondozójával folyamatosan tartanak kapcsolatot átmeneti nevelt kiskorú ügyében.

Folyamatos a kapcsolat a közüzemi szolgáltatókkal, részletfizetési, halasztási kérelem megfogalmazása érdekében. Segítséget nyújtanak hivatalos levelek megfogalmazásához, a különböző segélyek, szociális, családtámogatási és nyugellátási nyomtatványok kitöltésében. Gyermekjóléti Szolgálat környezettanulmányt készített önkormányzati felkérésre, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása céljából.

Kapcsolatot tartanak a fentiekén túl a Román és Osztrák Nagykövetséggel, Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóságával kiskorú állampolgárságának megállapítása érdekében.

A 2012-es évben is biztosított volt a pszichológusi szolgáltatás pszicho-pedagógus közreműködésével, valamint ingyenes jogi szolgáltatás igénybevételére is lehetőség volt. Pszichológiai tanácsadás kéthetente csütörtökön 13.45-16.45 között, jogi tanácsadás pedig az igényeknek megfelelően péntekenként 13.30-tól. Jogi tanácsadáson alkalmanként átlagban 3-4 fő, pszichológiai tanácsadáson alkalmanként 3-5 fő vett részt. 2012-ben a pszichológiai tanácsadás 108 alkalommal történt, mely 43 kiskorút érintett.

A Szolgálat a következő szervekkel, intézményekkel működött együtt:

- ◆ rendőrséggel: törvényes képviselőt ellátása kiskorúak ügyében,
- ◆ gyámhivatallal: a szolgálat és a gyámhivatal közös ügymenetei kapcsán, (átmeneti nevelésbe vett gyermek, szülő-gyermek kapcsolattartás, stb.)
- ◆ közoktatási intézmények: óvodákkal, iskolákkal, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökkel az iskolában végzett szociális munka, programszervezések, veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, „problémás” gyermekek kapcsán
- ◆ egészségügyi szolgáltatókkal (védőnői, háziorvosi szolgálat): a szociális válsághelyzetben levő várandós ill. kisgyermekes anyák érdekében; közös családgondozás, egymás tájékoztatása
- ◆ a civil szervezetekkel: Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Magyar Vöröskereszt, a helyi katolikus egyház segítségével alkalmankénti természetbeni támogatás, adományozás,
- ◆ napi kapcsolattartás az önkormányzattal, segélyezési, közigazgatási és egyéb hatósági (pl: védelembe vétel) ügyek tekintetében,

A fenti intézményekkel esetmegbeszélések, esetkonferenciák kapcsán is rendszeres volt a találkozás.

Roma Nemzetiségi Önkormányzattal közösen felmérést végeztek a roma lakosság körében életkörülményeikről, lakáshelyzetükről.

Gondozott családjaik általában nagyon rossz szociális háttérrel rendelkeznek. A szolgálat ügyfeleit ruhaadománnyal, esetenként bútorokkal valamint élelmiszercsomaggal támogatta. A Szent Anna Plébánia 2 alkalommal gyűjtött tartós élelmiszert és édességet.

Az év első felében a Lipóti Pékség, az év második felében a Toni Pékség jóvoltából tudtak a gondozottaknak pékárut adományozni. Péksütemény adományban közel száz család részesült, sokan több alkalommal.

A családgondozók igény szerint végezték az iskolai szociális munkát. Az ügyfélfogadás a következő módon valósult meg: a Kapuvár Térségi Általános Iskola - Széchenyi István Általános Iskola részén kéthetente szerdán 13.30-14.30; a Kapuvár Térségi Általános Iskola - Pátzay Pál Általános Iskola részén kéthetente hétfőn 13.30-14.30.

Legtöbb esetben párkapcsolati, szülő-gyermek konfliktus, magatartászavar, szenvedélyszer használata (dohányzás, alkohol-, kábítószer-fogyasztás) esetén kereték fel őket a fiatalok.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóit iskolai szociális munka keretében 25 esetben keresték fel a fiatalok az év folyamán.

A kötelezően előírt települési tanácskozást 2012. március 29-én tartották meg a településen.

Szabadidős programokat is szerveztek Kapuváron.

A szabadidős programok a gyermekjóléti szolgálat prevenciós tevékenységei, melynek céljai:

- felügyelet
- pozitív kapcsolatok, közösségek létrehozása
- minden gyermek számára elérhető, érdekes programok,
- bűnözések megszüntetése, csavargások elkerülése
- szabadidő hasznos eltöltése kontrollált milióban,
- interperszonális kapcsolatok kialakítása,

4-5. -

6.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

A beszámolóval érintett év folyamán a **felügyeleti szerv** (Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala) a szociális és gyermekjóléti szolgáltatási tevékenység működési engedélyezése során az ellátásokat a helyszínen ellenőrizte és az ellátórendszerben hiányosságokat nem tapasztaltak.

A szociális és gyámhivatal ellenőrzési kötelezettségét a Gyár.14.§ (1)bek a) pontja írja elő, amely szerint a szociális és gyámhivatal ellenőrzési jogkörében legalább négyévenként ellenőrzi a gyámhatóságok gyámügyi és gyermekvédelmi hatósági tevékenységének jogszerűségét. A Szociális és Gyámhivatal a 2012. évi ellenőrzési terve alapján Kapuvár Város Jegyzőjénél lefolytatott komplex vizsgálata megállapította, hogy a gyámhatóság munkája pontos, az iratokból jól nyomon követhető, áttekinthető és a lefolytatott eljárások nagyrészt megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. Az ügyek összetettsége és bonyolultsága, valamint a magas száma ellenére az iratanyagokból az tűnik ki, hogy a gyámhatóságon alapos és precíz munka folyik. A vizsgálat megállapításai kiterjedtek az óvodáztatási támogatásra, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény ügyekre és az iskoláztatási támogatás felfüggesztése/szünetelése, védelembe vételi eljárásokra.

7.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések):

Kapuváron a gyermekvédelmi törvényben nevesített ellátások, intézmények rendelkezésre állnak, illetve működnek.

A Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat telephelye a Szent István kir. u. 8. szám alatt megszűnt, 2013. május 1-jétől a Kapuvár, Zöldfasor u. 15. Szám alatti telephelyen működik tovább. Már az elmúlt évben felmerült a gondolat a Bölcsőde fejlesztését illetően és ennek megvalósítására sikeres pályázatot nyújtott be az önkormányzat. A bővítés, felújítás a nyár folyamán történik és 2013. év végén fejeződik be. A gyermekvédelmi prevenciós elképzelésekről, illetve gyakorlatáról a Gyermekjóléti Szolgálat és a Város Rendőrkapitányság is részletes tájékoztatást adott.

8.

A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása:

A Kapuvári Rendőrkapitányság illetékességi területén 2012. évben 20 esetben folytattak büntetőeljárást kiskorú személyek ellen, melyek során összesen 19 kiskorú bűnelkövetőt regisztráltak, az elkövetők közül 16 fiú, 3 pedig lány volt.

Összehasonlításként: 2012-ben összesen 290 bűncselekményt követtek el területünkön, a realizált elkövetők száma pedig 190.

Megállapíthatjuk, hogy a kiskorúak által elkövetett bűncselekményfajták továbbra is jellemzően a vagyoni elleni - lopás, rongálás - illetve a közrend elleni - garázdaság, testi sértés - bűncselekmények köréből kerülnek ki. A elmúlt évekhez képest kirívó, eltérő, vagy kiemelkedő tendenciák nem figyelhetők meg.

A bűncselekmény elkövetésének okai között szerepel az agresszió, a kalandvágy, kitérés szándék, a rossz baráti társaság, és a bűncselekménnyel kapcsolatos helytelen nézetek, és a nem megfelelő családi háttér.

Fiatalkorúak őrizetbe vételére, vagy előzetes letartóztatására nem került sor, gyerekkorúakkal szemben a törvény nem teszi lehetővé a személyi szabadság ilyen korlátozását.

Tanúvédelmi intézkedések szükségessége ez idáig nem merült fel; a távoltartás szankció alkalmazását 2012-ben nem kezdeményezték.

Kiskorú veszélyeztetése miatt 2012-ben eljárást 4 esetben indítottak, kettő esetben a feljelentést elutasították, kettő esetben az eljárást megszüntették, mivel a nyomozás adatai alapján a cselekmény nem bűncselekmény.

2012. évben 17 eltűnés ügyben rendeltek el és folytattak közigazgatási eljárást, melyek közül 5 esetben fiatalkorú eltűnése került kivizsgálásra. Az eltűnés kiváltó okaként a kitérés szándék, a kalandvágy került megállapításra. 2012-ben 2 esetben gyermekkorú személy tűnt el.

A területi gyámhivatalok, illetve gyermekjóléti szolgálatok felé minden esetben megküldik a törvény által előírt írásos értesítőt amennyiben kiskorú által elkövetett bűncselekmény miatt folytatnak eljárást.

A gyermekvédelmi rendszerrel kapcsolatban tapasztalataik pozitívak, a gyermekjóléti szolgálatok együttműködése, hozzáállása jó, kapcsolatuk rendszeresnek mondható, eljárásaikba szükség esetén azonnal bevonásra kerülnek.

Kapitányságon egy fő bűnmegelőzési előadó dolgozik, aki munkája során fokozott figyelmet fordít a látótérbe került veszélyeztetett kiskorúak esetében a bűnelkövetés megelőzésére.

Bűnmegelőzési tevékenységük keretében a D.A.D.A. programot működtetik, aminek során iskolai előadásokat tartanak, felvilágosító programokat szerveznek a 14 év alatti diákok és tanáraik részére az elkövetővé és az áldozattá válás megelőzése érdekében.

2012. évben összesen 72 alkalommal, 2618 fő tanulónak és szülőnek illetve tanárnak tartottak bűnügyi témaspecifikus előadást (kábitószerrel, vagyon elleni és személy elleni bűncselekményekkel, a fiatalkori bűnözéssel kapcsolatban) általános és szakközépiskolákban. Ezen felül D.A.D.A. program keretében 58 előadást tartottak összesen 1977 fő általános iskolás részére. Mindezek mellett 2 alkalommal, 150 fő időskorú részére is került előadás megtartásra.

A fenti számadatok tartalmazzák a KEF keretein belül ismételt megtartásra került bűnmegelőzési nap adatait, melyen **430 diák és tanár, egészségügyi dolgozó és más érdeklődők vettek részt.**

Az iskola rendőre program keretében 2012. évben 20 előadás került megtartásra összesen 713 főnek.

Tapasztalataik alapján továbbra is jellemző probléma a kiskorúak nyilvános helyen tartózkodása, és az ott tanúsított sokszor nem megfelelő magatartásuk. A Rendőrség, mint végrehajtó szervezet eléggé eszköztelennek mondható a kiskorúak szórakozási szokásai korlátozása tekintetében, a tavalyi évhez viszonyítva ebben érdemi változás nem történt.

Jelenleg jogszabályi felhatalmazás hiányában a rendőr még éjszaka sem küldheti haza a kiskorút a szórakozóhelyről, ezért kivédhetetlen a szórakozóhelyekhez köthető bűncselekmény, szabálysértés, és egyéb nem kívánatos jelenség történik. (pl. garázdaság, testi sértés, lopás, csendháborítás, botrányos részeg állapot).

Megoldást jelentene a korábbi szabályozás visszaállítása, melyben pontosan (óra-percre) meg volt határozva, hogy 18. év alatti személy meddig tartózkodhat egy szórakozóhelyen, vagy ahhoz hasonló új szabályozás megalkotása.

A kiskorúak szeszes itallal történő kiszolgálásának ellenőrzése folyamatos, de ennek bizonyítása a tettenérés esetét kivéve rendkívül nehéz, sokszor lehetetlen. Szükséges lenne a kiskorút szeszes itallal kiszolgáló személy felelősségének megállapítása mellett a szeszes italt rendelő, vagy elfogadó kiskorú szankcionálása is.

Ittas állapotban jelentősen nő az áldozattá és elkövetővé válás kockázata, ezek az események a szórakozási szokások korlátozásával, felelős szórakozási szokások kialakításával elkerülhetők lennének.

9.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.):

A 2012. évben is több kapuvári civil szervezet vette ki részét a város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásában.

A városi civil szervezetek koordinálását, programjaik összehangolását a képviselők közül 1 fő, mint civil kapcsolati felelős látta el. A civil szervezetek negyedévente találkoztak, szerveznek, programjaikat folyamatosan egyeztetik. A 2012. évben is ülésezett a civil fórum az önkormányzattal közösen 2013. évre is rendezvény naptárt adott ki.

Önkormányzatunk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok maradéktalan ellátása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a város intézményeivel, nevezetten a gyermekjóléti szolgálattal, családsegítő szolgálattal, gyámhivatallal, rendőrséggel, védőnői és háziorvosi szolgálattal. Ezen túl együttműködik és támogatást nyújtott a civil szervezeteknek 2012. évben 1,5 millió forintos keretösszegeből.

A gyermekvédelmi rendszerben közreműködők munkáját megköszönve, kérem a tisztelt Képviselő-testületet 2012. évre vonatkozóan az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló értékelést szíveskedjenek megvitatni és elfogadni.

Kapuvár, 2013. május 16.

Hámori György
polgármester

Az előterjesztést összeállította:
Cserpesné Kiss M. Erzsébet
osztályvezető